

Muutamia eroa käsitteleviä kirjallisuutta ja nettilinkkejä:

-kirjan nimi/kirjailija

LAPSILLE

- Koti kahdessa sydämessä/Kaskinen Anna-Mari
- Satulaivan matkassa/Ylönen Hilikka (toim.)
- Nähdään taas isä!/Weninger Birgitte
- Juholla on kaksi kotia/Tarpila Johanna
- Kuun ja Auringon lapset/Tuisku Katinka
- Suomen lasten lakikirja/Ritva Juntunen-Maisa Savolainen

NUORILLE

- Huomenna on paremmin
- Kahden kodin väillä/Wilson J.
- Faijan kanssa yksin/Törmi Kaarlo
- Kurja juttu/Wilson Jaqueline
- Arttu K./Tiainen Marja-Leena

VANHEMILLE

- Sata neuvoa ja vinkkiä parisuhteen päättyessä/Kiianmaa Kari
- Erosta eteenpäin/Stolbow Marianna
- Lapsi ja ero/Pruuki Heli & Sinkkonen Jari
- Eron lapset/Riutta Ulla
- Ketjureaktio - lapset ja avioero/Ayalon Ofra
- Tahdoin/Hakaniemi Katariina
- Ero! Selviytymisopas miehelle/Sund Ralf
- Ero haastaa vanhemmuuden/Kääriäinen Aino
- Yhdessä isän kanssa/Sinkkonen Jari
- Avioeroauttamisen keinot/Makkonen Mikko
- Edessä avioero/Makkonen Mikko
- Onko perhettä eron jälkeen?/Castrén Anna-Maija
- Eron pelisäännöt/Edvall Lilian
- Eropaperit/Honkasalo Laura
- Jälleenrakennus - kun suhteesi päättyy/Fisher Bruce
- En ole katkera, mutta kuitenkin.../Taskinen Sirpa
- Miehelläni on toinen nainen/Kilpinen Inkeri
- Avoimien ovien päivä/Härkönen Anna-Leena
- Isävuoro/Rajala Tuomas

Linkejä:

- Perheasiainsovitteusta ja lasten eroryhmistä löydät tietoa Rovaniemen kaupungin perheneuvonlasta <https://www.rovaniemi.fi/Palvelut/Kasvatus--ja-perheneuvonta/f97cf6fa-05be-488b-8df6-525bb4d25fcf>
- Rovaniemen seurakunnan perheasiain neuvottelukeskuksesta saa apua avo/avioero- ja parisuhdeasioissa <http://www.rovaniemenseurakunta.fi/yhtevstiedot/perheneuvonta>
- Mannerheimin lastensuojeluliitto kertoo mm. huollosta ja elatusavusta <https://www.mll.fi/vanhemmille/tukea-perheen-huoliin-ja-kriiseihin/vanhempien-ero/>
- Lapin Ensi- ja turvakoti <http://www.ensijaturvakotienliitto.fi/lapinensijaturvakoti/>
- www.apuaeroon.fi

Vertaistukea ja tietoa

- www.yvpl.fi
- www.elatusvelvolliset.fi
- www.supli.fi
- www.apua.info
- www.erooperhe.net

päivitetty 10/2021

ERO EDESSÄ

Miten järjestämme lasta koskevat asiat?

Perheoikeudelliset palvelut

Ero on vanhemmille ja lapsille siihenastisen elämän kovimpia kokemuksia. Vaikka vanhemmat puolisoitasolla eroavatkin, säilyy vanhemmuus ja siihen liittyvät tehtävät, velvollisuudet ja oikeudet. Erosta huolimatta **lapsella on oikeus molempiin vanhempiinsa.**

Lapsi on yleensä kiintynyt molempiin vanhempiinsa ja tarvitsee vanhempien eron jälkeenkin sekä isää että äitiä. Lapsen kannalta on tärkeää, ettei hänestä kilpailla, eikä riidellä. Lapsen mielipide tulee ottaa huomioon, mutta häntä ei pidä asettaa valintatilanteeseen: äiti vai isä.

Lapseen liittyen vanhemmat päättävät:

- missä lapsi asuu/vuoroasuu
- miten lapsen huolto järjestetään
- miten lapsi tapaa toista vanhempaansa
- miten vanhemmat järjestävät lapsen elatuksen.

Lasta koskevat huolto-, tapaamis- ja elatussopimukset tehdään lastenvalvojan luona, joka on sopimukset vahvistava viranomainen.

SOPIMUS LAPSEN HUOLLOSTA JA TAPAAMISOIKEUDESTA

Vanhempien erotessa he päättävät lapsen huollosta, joko

- molemmille vanhemmille yhteisesti tai
- huoltoon liittyvien tehtävien jaosta vanhempien välillä tai
- yksinhuolto toiselle vanhemmalle.

Huoltajan tehtävät ja oikeudet:

- päättää lapsen: hoidosta, kasvatuksesta, asuinpaikasta, kansalaisuudesta, uskonnosta, terveydenhuollosta, koulutuksesta, sukunimestä, passin hankkimisesta ja muista henkilökohtaisista asioista
- edustaa lasta tätä koskevissa asioissa
- saada lasta koskevia tietoja eri viranomaisilta esim. koulu, päiväkotia, lääkäri.

Vanhemmat päättävät, että lapsi asuu toisen vanhemman luona tai vuoroasuu molempien vanhempien luona. Vuoroasuminen on ollut mahdollista 1.12.2019 lukien. Vuoroasumisesta huolimatta lapsen ensisijainen osoite määrittää mm. koulupaikan

Lapsella on oikeus tavata vanhempaansa, jonka luona hän ei asu. Vanhemmat voivat sopia lapsen tapaamisoikeudesta suullisesti tai kirjallisesti. Säännöllisten tapaamisten lisäksi vanhemmat voivat sopia mm. vuosilomista, juhlapyhistä ja koulun lomista. Vanhempien on hyvä sopia myös käytännön järjestelyistä; lapsen kuljettamisesta sekä mahdollisista matkakustannuksista. **Kummankin vanhemman velvollisuus on huolehtia, että tapaamiset toteutuvat sovitulla tavalla.**

ELATUSSOPIMUS

Lapsella on oikeus riittävään elatukseen, josta vanhemmat vastaavat kykynsä mukaan. Elatusapu on tarkoitettu lapsen tarpeisiin ja se maksetaan rahana lapsen edustajan tilille. Lastenvalvojan vahvistama sopimus tai käräjäoikeuden päätös oikeuttaa lapsen edustajan hakemaan elatustukea, jos elatusvelvollinen: laiminlyö elatusavun maksamisen, on työtön/opiskelija tai elatusapu on alle elatustuen.

Elatusavun suuruutta määriteltäessä kartoitetaan molempien vanhempien taloudellinen tilanne sekä lapsen elatustarve.

Taloudellisen tilanteen selvittämiseksi **vanhempien tulee ottaa mukaan:**

- palkkalaskelma tai muu selvitys nettotuloista
- yrittäjältä kahden viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätös tase- ja tuloslaskelma, todistus yrittäjän ennakonpidätyksen perusteista sekä verotuspäätös yrityksestä ja henkilökohtaisesta verotuksesta
- todistus työttömyydestä
- opiskelutodistus
- verotodistus
- kuitit asumismenoista (vuokra/yhtiövastike, asuntolaina, sähkö, vesi, omakotitalon ylläpitokustannukset)
- kuitit päivähoitomaksuista/iltapäiväkerhosta
- todistus opintolainasta (korke ja lyhennys/kk)
- pitkäaikaissairauden kulut
- lapsen vakuutuskulut
- lapsen harrastuskulut

YHTEYSTIEDOT:

Palveluesimies/johtava lastenvalvoja

puh. 050 574 3547 (puhelinaika vastaajaviestissä)

LASTENVALVOJAT

Lastenvalvoja (puhelintunti ma – to klo 09–10)
puh. 016 322 6987

Lastenvalvoja puh. 016 322 6988

Lastenvalvoja puh. 016 322 6992

Lastenvalvoja puh. 016 322 6989

Lastenvalvojen ajanvaraus/neuvonta (ma klo 9-11, ti klo 8-11 ja 13-15, ke-to klo 8-11)

Asiakassihteeri puh. 016 322 6986

sähköposti: etunimi.sukunimi@rovaniemi.fi

Perheoikeudelliset palvelut/Lastenvalvojat, Hallituskatu 26, 4 krs, 96100 Rovaniemi